

УДК 004.43

С.-З. Ю. Хома, А. В. Семак, к.т.н. Г. В. Козбур

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

LIQUIDITY POOL ЯК ЗАМІНА ЗВИЧНИХ РИНКІВ ДЛЯ ТОРГІВЛІ ВАЛЮТАМИ

S.-Z. Y. Khoma, A. V. Semak, H. V. Kozbur, Ph.D., Assoc. Prof.

LIQUIDITY POOL AS A SUBSTITUTE FOR TRADITIONAL MARKETS FOR CURRENCY TRADING

Традиційні ринки валют стикаються з проблемами, такими як нестабільність ліквідності, високі комісії за транзакції та потреба в посередниках, що ускладнює торгівлю та знижує ефективність. Ліквідні пули (liquidity pool), як альтернатива, можуть пропонувати рішення цих проблем за рахунок інноваційних технологій.

Ліквідні пули – це децентралізовані платформи, що дозволяють криптовалютну торгівлю без необхідності традиційного посередника. Основною перевагою ліквідних пулів є їхня спроможність забезпечувати постійну ліквідність, використовуючи алгоритмічне ціноутворення, що значно знижує розрив між купівлею та продажем та забезпечує більш стабільні ціни. Ліквідні пули використовують спеціальні алгоритми для визначення ціни активів, що дозволяє уникнути проблем, пов'язаних з недостатньою ліквідністю на традиційних ринках.

Ще однією перевагою є зниження транзакційних витрат. Оскільки ліквідні пули виключають необхідність у брокерських комісіях та інших посередницьких витратах, вони дозволяють здійснювати торгівлю за нижчими цінами, що робить ринок доступнішим для ширшого кола інвесторів.

Водночас, ліквідні пули використовують механізм автоматичного маркет-мейкінгу, що дозволяє здійснювати обміни без прямої участі інших трейдерів, що значно спрощує процес торгівлі.

Також, ліквідні пули можуть стати інструментом для залучення нових інвесторів, які цікавляться децентралізованими фінансами (DeFi) та шукають альтернативні способи інвестування та зберігання коштів. Децентралізована фінансова екосистема значно знижує бар'єри для входу нових учасників. Ця модель не тільки сприяє підвищенню ліквідності на ринках, але й робить процес більш інклюзивним, дозволяючи будь-якому індивіду з мінімальними інвестиціями стати ліквідним постачальником.

Децентралізація, яка є ключовим принципом ліквідних пулів, також відіграє важливу роль у зменшенні системного ризику. В традиційних фінансових системах, централізовані інститути, такі як банки та біржі, можуть становити точки відмови. Втім, у системах, побудованих на ліквідних пулах, ризик розподіляється серед всієї мережі, що робить кожного учасника не тільки інвестором, але й частиною стійкої інфраструктури.

Технологія блокчейн, яка лежить в основі ліквідних пулів, забезпечує високий ступінь безпеки завдяки своїй незмінності та прозорості. Кожна транзакція є публічно записаною і перевіреною, що знижує шанси на маніпуляції на ринку або шахрайські дії.

Крім того, ліквідні пули можуть сприяти глобалізації торгівлі, оскільки вони не мають географічних обмежень і дозволяють трейдерам з будь-якої точки світу взаємодіяти з пулом без обмежень. Це створює додаткові можливості для арбітражу та інших торговельних стратегій, забезпечуючи більшу ефективність ринку.

Розвиток ліквідних пулів також відкриває двері для створення спеціалізованих фінансових інструментів, які можуть пропонувати хеджування, левередж, та інші

складні фінансові операції без необхідності звертання до традиційних посередників. Це не тільки спрощує процеси, але й знижує витрати для кінцевих користувачів, дозволяючи їм використовувати більш складні фінансові стратегії.

Серед успішних прикладів застосування ліквідності пулів у реальному світі можна навести Uniswap і Aave. Обидві платформи призначені для децентралізованого обміну криптовалютами, де використовуються ліквідні пули для забезпечення торгівлі. Користувачі можуть вносити свої активи в пули ліквідності і отримувати винагороду у вигляді транзакційних зборів, зароблених пулом.

Концепція ліквідності як послуги (Liquidity as a Service - LaaS) стає все більш актуальною у світі DeFi, де ліквідні пули можуть надавати свої ресурси іншим децентралізованим платформам або традиційним фінансовим інституціям. Ця модель дозволяє платформам забезпечувати неперервну торгівлю, мінімізувати вартість залучення ліквідності та пропонувати користувачам кращі умови обміну. Такий симбіоз може створити новітній міст між DeFi та традиційними фінансами, підвищуючи ефективність та інклюзивність фінансових систем на глобальному рівні.

Однак, слід визнати певні ризики, які супроводжують ліквідні пули. Імперманентні втрати – це один із ризиків для постачальників ліквідності, що виникають, коли тимчасові різниці в цінах можуть призвести до втрат у порівнянні зі зберіганням активів поза пулом. Попри це, інноваційні механізми компенсації, такі як виплата відсотків або розподіл транзакційних зборів, можуть пом'якшити ці втрати.

Незважаючи на зростаючу популярність та очевидні переваги, ліквідні пули все ще знаходяться на ранніх етапах розвитку, і регуляторна невизначеність залишається проблемою. Законодавче регулювання може вплинути на розвиток та прийняття ліквідних пулів, особливо в регіонах з жорсткими фінансовими вимогами. Водночас, зростання інтересу до DeFi та ліквідних пулів спонукає регуляторів розробляти нові рамки, що можуть сприяти інноваціям та захисту інвесторів.

Враховуючи успішні приклади використання ліквідних пулів на криптовалютних платформах, можна стверджувати, що вони мають потенціал стати важливим елементом у сфері торгівлі валютами. Їх інноваційний підхід може забезпечити більш ефективну, безпечну та доступну торгівлю для всіх учасників ринку.

Висновок: Ліквідні пули являють собою перспективну заміну традиційним ринкам для торгівлі валютами, пропонуючи вдосконалені технологічні рішення, які підвищують ліквідність, знижують витрати та сприяють демократизації фінансових ринків.

Література

1. Zhang, L., Ma, X., & Liu, Y. (2022). SoK: Blockchain Decentralization. arXiv preprint arXiv:2205.04256.
2. Andreas, M. A. (2014). Mastering Bitcoin: unlocking digital cryptocurrencies.
3. Lewis, A. (2018). The basics of bitcoins and blockchains: an introduction to cryptocurrencies and the technology that powers them. Mango Media Inc.